

COLLEGE **BESCHERMING** PERSOONSGEGEVENS

HET CBP IN VOGELVLUCHT 2014

Het CBP staat voor het grondrecht op bescherming van persoonsgegevens

Iedereen heeft recht op een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. Het CBP houdt toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens en adviseert over nieuwe regelgeving.

Het grondrecht op bescherming van persoonsgegevens is fundamenteel voor de werking van de rechtstaat. Het CBP beschermt dit grondrecht door:

- overtredingen van de wet aan te pakken;
- over nieuwe regelgeving te adviseren;
- op de hoogte te zijn van de dilemma's die in de samenleving spelen op het gebied van de privacy;
- overheid, bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties alert te maken op hun verantwoordelijkheid bij de bescherming van persoonsgegevens;
- informatie te verstrekken waarmee mensen hun recht kunnen uitoefenen;
- resultaten van toezicht en handhaving openbaar te maken;
- nationaal en internationaal samenwerking te zoeken ten behoeve van de bescherming van persoonsgegevens.

2014: AANDACHT VOOR PROFILERING

Dit boekje geeft een beeld van het werk van het College bescherming persoonsgegevens (CBP) in 2014. Van onderzoeken, wetgevingsadviezen, vragen en tips aan het CBP, perscontacten en van de organisatie.

Veel aandacht gaf het CBP aan het onderwerp profilering. Profilering houdt in dat bedrijven en organisaties mensen in bepaalde categorieën (profielen) indelen door hun gegevens te verzamelen en vervolgens te analyseren en/of te combineren.

Bedrijven en organisaties kunnen mensen zo – vaak zonder dat diegene dat weet – anders behandelen of gericht benaderen. Dat kan prettig zijn, als mensen daarover tenminste worden geïnformeerd en zelf een keuze hebben kunnen maken. Maar profilering kan ook tot gevolg hebben dat mensen op grond van de combinatie van allerlei gegevens zonder het te weten automatisch anders worden behandeld dan anderen met voor hen ongunstige gevolgen.

→ Het volledige jaarverslag vindt u via www.cbpweb.nl/14/1 en de bijlage met alle cijfers via www.cbpweb.nl/14/2

Het CBP doet onderzoek naar overtredingen van de privacywetgeving.

Cookies

Het CBP deed onderzoek naar advertentiebedrijf YD (inmiddels: Yieldr) en concludeerde dat dit bedrijf de wet overtrad door via tracking cookies persoonsgegevens te verzamelen om internetgebruikers gepersonaliseerde advertenties te tonen. Yieldr vroeg hiervoor geen toestemming maar bood alleen een opt-out, wat in strijd is met de wet.

CBP PAKT BEDRIJF AAN OM PLAATSEN VOLGBESTANDJES

NRC Handelsblad, 13 mei 2014

Ook de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) bleek onrechtmatig te handelen door via tracking cookies het surfgedrag van bezoekers van verschillende omroepwebsites te volgen, zonder hiervoor vooraf om toestemming te vragen. Ook gaf de NPO geen goede informatie over de verschillende soorten cookies en welke gegevens waarvoor worden gebruikt.

Google

In 2013 publiceerde het CBP onderzoek naar de aangepaste privacyvoorwaarden van Google. Het bedrijf bleek persoonsgegevens van

internetgebruikers te combineren, onder meer voor het tonen van gepersonaliseerde advertenties, zonder hierover vooraf goed te informeren en hiervoor toestemming te vragen. In 2014 legde het CBP Google daarom een last onder dwangsom op. De dwangsom kon oplopen tot 15 miljoen euro.

Waakhond dreigt Google miljoenenboete op te leggen

Het Financieele Dagblad, 16 december 2014

Uitzendbureaus

Randstad en Adecco, twee van de grootste Nederlandse uitzendbureaus, bleken tijdens onderzoek van het CBP op verschillende punten de wet te overtreden. Beide uitzendbureaus vroegen medische gegevens aan uitzendkrachten die zich ziek meldden, maakten kopieën van identiteitsbewijzen tijdens intakegesprekken en bewaarden de gegevens van uitzendkrachten langer dan noodzakelijk.

Uitzendbureaus schenden privacy

Nos.nl, 20 november 2014

Suwinet

Het CBP onderzocht de beveiliging van Suwinet, een systeem waarmee verschillende overheidsorganisaties (gevoelige) gegevens uitwisselen op het gebied van werk en inkomen. Zowel bij het UWV (als beheerder van Suwinet) als bij de gemeente 's-Hertogenbosch (als afnemer) bleken de beveiligingsmaatregelen niet toereikend.

Ziekenhuis

Het CBP deed onderzoek naar de beveiliging van patiëntgegevens bij het Groene Hart Ziekenhuis. Het CBP constateerde dat het netwerk van het ziekenhuis kwetsbaar was voor toegang door onbevoegden. Dit kwam omdat op het netwerk medische apparatuur was aangesloten die draaide op verouderde besturingssoftware.

Groene Hart Ziekenhuis overtreedt wet met verouderde software

Nu.nl, 27 november 2014

Tablets in basisonderwijs

Snappet, een bedrijf dat tablets met ingebouwde apps verhuurt aan meer dan vierhonderd basisscholen, verwerkte leerresultaten van kinderen in strijd met de wet. Zo bleek Snappet de gegevens van kinderen te gebruiken om hen voortdurend te vergelijken met alle andere kinderen die Snappet gebruiken, zonder dat de scholen hiervoor opdracht hadden gegeven.

GEGEVENS SCHOOLPRESTATIES BASISSCHOOLKINDEREN MISBRUIKT

Lindanieuws.nl, 19 september 2014

Geslacht	Vrouw
Leeftijd	26 jaar
Woonplaats	Haarlem

- single
- zeer actief op sociale media
- geïnteresseerd in diëten
- gaat vaak naar feesten

VOLDOET AAN PROFIEL

1

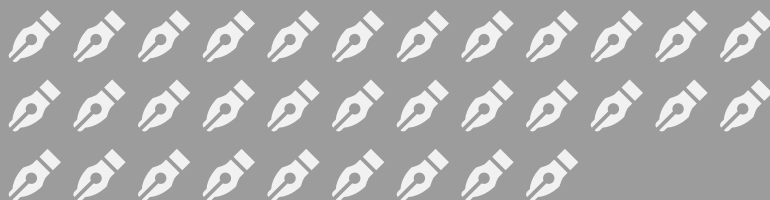
2

3

4

Het CBP geeft advies over wetsvoorstellen waarbij verwerking van persoonsgegevens aan de orde is.

'Hackbevoegdheid' politie

Het wetsvoorstel Computercriminaliteit III geeft de politie en opsporingsdiensten de bevoegdheid om in te breken op de computer of telefoon van een verdachte. Het CBP wees in zijn advies onder meer op het risico dat heel veel gegevens van een zeer grote groep mensen worden verzameld, ook van niet-verdachten.

Besluit SyRI

Systeme Risico Indicatie (SyRI) is een instrument dat verschillende overheidsdatabases koppelt. Het doel hiervan is om mogelijke uitkerings- en belastingfraudeurs in kaart te brengen.

Het CBP vroeg in zijn advies onder meer aandacht voor het risico dat de bestandskoppelingen te veel mensen raken.

Burger breed doorgelicht op fraude - nieuw systeem vergelijkbaar met profileren van criminelen

De Volkskrant, 1 oktober 2014

Quotumwet

Deze wet introduceert de verplichting voor werkgevers om minimaal een bepaald percentage werknemers met een arbeidsbeperking in dienst te hebben. Deze werknemers komen daartoe in een landelijk register te staan. Het CBP wees in zijn advies op de (strengere) wettelijke eisen aan het verwerken van medische gegevens.

Besluit langdurige zorg

In dit besluit is uitgewerkt hoe het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) toetst of iemand recht heeft op langdurige zorg. Zo nodig vraagt het CIZ hiervoor informatie op bij behandelend artsen. In zijn advies benadrukte het CBP dat toestemming van mensen om hun medische gegevens op te vragen niet rechtsgeldig is, omdat zij afhankelijk zijn van het CIZ.

7.468

VRAGEN EN TIPS

Het CBP beantwoordt vragen en behandelt tips over (mogelijke) overtredingen van de privacywetgeving. Op basis van tips kan het CBP bijvoorbeeld besluiten een onderzoek in te stellen. Of bedrijven of organisaties een waarschuwingsbrief sturen of een gesprek met hen voeren.

2014: +9%

Het aantal vragen en tips is in 2014 met bijna 9% toegenomen vergeleken met 2013.

TOP 3

Onderwerpen

1. identificatie en/of registratie van het BSN
2. derdenverstrekking (het verstrekken van persoonsgegevens aan een ander bedrijf of een andere organisatie)
3. heimelijke waarneming (zoals verborgen cameratoezicht)

'Mag de apotheker mijn BSN op het medicijndoosje zetten?'

TOP 3**Sectoren**

1. handel & dienstverlening (vooral detailhandel en banken)
2. overheid (vooral gemeenten en onderwijs)
3. arbeid (vooral werkgevers en uitzendbureaus)

'Mag mijn werkgever mij met een verborgen camera in de gaten houden?'

Hoeveelheid vragen en tips per sector

Handel & dienstverlening	2495
Overheid	1294
Arbeid	1052
Zorg & welzijn	901
Internet	441
Andere sector	396
Betrokkene	346
Telecom	245
Politie & justitie	151
Sociale zekerheid	131
Internationale organisaties	16
Totaal	7468

Geslacht	Man
Leeftijd	27 jaar
Woonplaats	Veenendaal

- student
- speelt veel online games
- leest graag
- houdt van volleybal

VOLDOET AAN PROFIEL

5

6

7

8

Geslacht	Vrouw
Leeftijd	76 jaar
Woonplaats	Middelburg

- weduwe
- heeft kleinkinderen
- doet vrijwilligerswerk
- houdt van tuinieren

VOLDOET AAN PROFIEL

9

10

11

12

653

PERSCONTACTEN

De media wisten het CBP, net als in voorgaande jaren, goed te vinden. Het CBP werd om een reactie gevraagd over uiteenlopende onderwerpen, zoals:

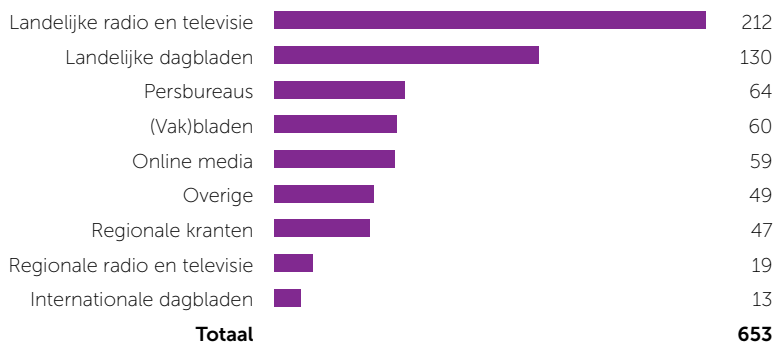
- de omgang met persoonsgegevens door gemeenten bij hun nieuwe taken;
- het verhandelen van klantgegevens door banken;
- de privacyvoorwaarden van grote internetbedrijven.

Daarnaast zocht het CBP zelf actief contact met media en maatschappelijke organisaties.

‘Mogen banken klantgegevens verkopen aan commerciële partijen?’

'Wat zeggen de decentralisatie-wetten over hoe gemeenten moeten omgaan met persoonsgegevens van burgers?'

Perscontacten 2014

Geslacht	Man
Leeftijd	32 jaar
Woonplaats	Utrecht

- samenwonend
- eet biologisch
- speelt gitaar
- kijkt veel series online

VOLDOET AAN PROFIEL

13

14

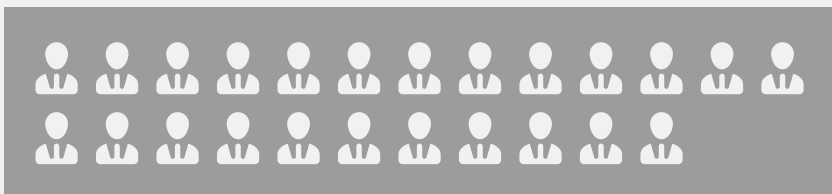

15

16

74,2 FTE PERSONEEL

Eind 2014 waren er bij het CBP 55 vrouwen en 24 mannen in dienst.

COLLEGE VAN HET CBP

Profilering kan uitmonden in een vorm van 'digitale predestinatie' waarbij mensen gehinderd worden in hun vrije ontwikkeling en vrije keuzes. Jacob Kohnstamm, voorzitter

Surfgedrag hoort privé te blijven, tenzij je toestemming geeft om gevolgd te worden op internet. Wilbert Tomesen, vicevoorzitter

Colofon

Het CBP in vogelvlucht 2014

© College bescherming persoonsgegevens
Den Haag, april 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het College bescherming persoonsgegevens.

De profielen in deze uitgave zijn fictief. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Ontwerp: T2 Ontwerp, Katwijk

Fotografie: Shutterstock

Fotografie college: Mark Kohn

Druk: Xerox/OBT, Den Haag

